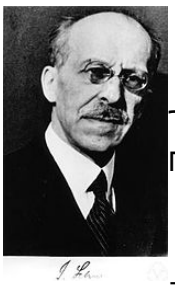
יום ב', י"א בטבת תשע"ז (09 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

*היום, **י"א בטבת** בשנת תש"א (1941 למניינם), **נפטר** המתמטיקאי הנודע **ישי שור**.*

ישי שור (ישעיהו, גרמנית: Issai Schur) - **מתמטיקאי יהודי** שפעל מרבית חייו בגרמניה. שור למד בברלין, קיבל תואר דוקטור בשנת 1901, והיה שם פרופסור מן המניין מ-1919 עד שהודח על ידי הנאצים, ב-1935. ב-1939 עלה לארץ ישראל, ובה עשה את שנותיו האחרונות.

שור נולד באימפריה הרוסית, באזור השייך היום לבלארוס, ועבר בגיל 13 ללמוד בלטביה. ב-1894 הוא החל ללמוד מתמטיקה ופיזיקה בברלין, וכתב את עבודת הדוקטורט שלו בהנחייתם של פרדיננד גאורג **פרובניוס** ולזרוס **פוקס**, ב-1901. הוא נשאר בברלין עוד מספר שנים.

בין השנים 1911 ו-1916 החזיק שור במשרת פרופסור למתמטיקה באוניברסיטת בון, ואז חזר לברלין. ב-1919, הוא מונה שם לפרופסור מן המניין, ובמשך השנים הנחה למעלה משני תריסרי תלמידים לדוקטורט. כבר ב-1922 נבחר כחבר האקדמיה הפרוסית. שור היה מרצה מבוקש, והסמינרים שהנחה ריכזו סביבו את אחת מקבוצות המחקר החשובות ביותר במתמטיקה בגרמניה, ובעולם כולו, עד שהוכרח לעזוב את משרתו.

ב"יום החרם", ב-1 באפריל 1933, [שבת, ה' בניסן תרצ"ג] נאסר על מרצים יהודים להיכנס לאוניברסיטה. לודוויג **ביברבך**, שהיה אחר-כך הנאצי הנלהב ביותר בקהילה המתמטית הגרמנית והמתמטיקאי הבכיר במפלגה הנאצית, נשא דברים בזכות החרם, וציין כי הוא **חש מעט חרטה בשל צערו של ידידו, ישי שור**. מעט אחר-כך, עבר בפרלמנט הגרמני חוק לפיטורי כל עובדי המדינה שאינם ממוצא ארי, **למעט אלו שהחזיקו במשרתם לפני מלחמת העולם הראשונה**. למרות ששור עמד בתנאי זה, ולמרות מחאתם של סטודנטים ועמיתים, **ותמיכתו של ביברבך עצמו**, הרצאותיו בוטלו והוא אולץ "לצאת לפנסיה". מאוחר יותר איפשרו לו לחזור לכמה מתפקידיו הקודמים, ובנובמבר 1933 הוא ישב כבוחן באוניברסיטה, לצדו של ביברבך, שהיה לבוש מדי קצין נאצי.

שור, שדיבר גרמנית שוטפת, **ראה עצמו כגרמני יותר מאשר כיהודי**. זוהי כנראה הסיבה לכך שדחה את ההצעות שהונחו בפניו, ב-1934, לעקור לארצות הברית או לבריטניה. זמן מה אחרי יום הולדתו השישים של שור, ב-1935, הוא סיפר ל**מנחם שיפר**, שעבד אתו, שהיחיד מכל המרצים שהיה חביב אליו הוא צעיר בשם הלמוט **גרונסקי**, שהיה אז בשנות העשרים לחייו. על כך כתב שיפר: "שנים מספר אחרי המלחמה, כשסיפרתי לגרונסקי על הערתו של שור, הוא פרץ בבכי. 'אתה יודע מה עשיתי? שלחתי לו גלוית ברכה ליום הולדתו. הערצתי אותו כל-כך, והבעתי את הכבוד שחשתי לו באותו כרטיס. כמה בודד הוא היה, אם הוא זוכר דבר פעוט כל-כך'". באותה שנה סולק שור באופן סופי ממשרתו.

ב-29 במרץ 1938 הוסיף ביברבך בשולי מסמך של האקדמיה הפרוסית, שעליו חתם שור - "אני מופתע **לגלות שיהודים עדיין חברים בוועדות האקדמיה**". שבוע אחר-כך התפטר שור מכל חברויותיו בוועדות, ובסוף אותה שנה סולק מן האקדמיה. **בשנת 1939 עלה לארץ ישראל**, ושנותיו האחרונות עברו עליו בתל אביב, בעוני משפיל, אחרי שמכר את ספרי המתמטיקה האהובים עבור דמי מחיה. **הוא מת ביום הולדתו ה-66**; קבור בבית העלמין טרומפלדור בתל אביב לצד אשתו רגינה.

בין התוצאות המתמטיות הרבות שבגללן הוא זכור, בולטת בעיקר תרומתו ל**תורת ההצגות של חבורות סופיות**, שהיה ממייסדיה. [**מקור - ישי שור**]

"גָּדוֹל ה' וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ הַר-קָדְשׁוֹ."
מתוך פרק התהלים [מ"ח] **שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני בשבת**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה **לכל** חולי ו**נפגעי** ישראל

בס"ד

"הדף לתולדותינו"

יום ב', י"א בטבת תשע"ז (09 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"גָּדוֹל ה' וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ הַר-קָדְשׁוֹ."

מתוך פרק התהלים [מ"ח] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה **לכל** חולי ו**נפגעי** ישראל